FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 236 Any XX ABRIL, 2006

PUJÀREM AL GALATZÓ

COMENÇAM LA PUBLICACIÓ DE "EL TEATRE A MARIA DE LA SALUT DES DEL 1968 AL 1972:LA COMPANYIA DE MARIA"

Sumari

Editorial i sumari 2
Pujada al Galatzó 3
La propera excursió anirem a Bonany 3
I perquè no hi feim una era? 4
El teatre a Maria de la Salut des del 1968 al 1972: La companyia de Maria (1) 5
Tirant lo Blanc i el realisme novel·lesc 9
Bullit de Notícies 10
Fotos antigues 11
Demografia. Telèfons d'interès 12
El temps. Horaris del tren i bus 13
La poesia de l'amo en Llorenç 13
El PSM analitza la problemàtica de l'aigua a la seva VII trobada comarcal 14
El Consell de Mallorca presenta el Pla d'Obres i Serveis 15
Programació del Teatre de Petra 15
Anar l'ull al bou amb l'ELA * XXXII* 16
Ajuda des d'Eivissa 17
Els erros dels polítics els pagam tots . 18
1a sortida cicloturística de s?Institut . 19
Campionat nacional de seleccions autonòmiques sub-14 19
Maria, escenari d'una prova de la copa d'Espanya de trial de Clàssiques 19
Adhesió del CP Antoni Monjo a la Xarxa de Centres Educatius Solidaris 20

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol,
Joan Gelabert
Martina Vives
Miquel Morey
Arxius particulars

EDITORIAL

"Qui no vol pols, que no vagi a l'era", es diu en el nostre refranyer; també és usual sentir a dir allò de "*Val més sa que guarda que sa que cura*" , així com "*Déu mos guard d'un ja està fet!*". La saviesa popular té moltes sentències per referir-nos a les actituds preventives i escrupoloses que han de presidir les actuacions humanes i sobretot la d'aquells que són dipositaris de la confiança del poble per exercir càrrecs públics sotmesos a les lleis de la democràcia.

Aquests darrers dies de març han sortit a llum pública, alguns casos d'ajuntaments on càrrecs electes aprofitaven la suposada impunitat que tenien i amb les seves decisions afavorien de manera interessada negocis particulars, amb contrapartides ben sucoses que passaven a enriquir les butxaques dels polítics. Afortunadament la fiscalia ha ficat mà en el negoci i ha descobert tota una trama de corrupció municipal a l'ajuntament de Marbella que qüestiona la credibilitat de la majoria de càrrecs públics que a les darreres dècades han accedit a l'ajuntament marbellí.

Més a prop, aquí al costat, a Sineu, l'ajuntament ha vist com una funcionària, suposadament, aprofitava la deixadesa municipal, la ignorància, la manca de control, o encara no se sap ben bé què, per sostreure gairebé fins a cent milions de les antigues pessetes que anaren a passar directament al seu compte corrent. La gent desconfia. I quan els veïnats d'un municipi petit com és Sineu, comencen a desconfiar dels seus polítics, malament anam.

Tot això ve a compte per alertar els nostres polítics més propers sobre les seves actuacions en temes que van més enllà de decisions protocolàries i peremptòries. La possibilitat que les decisions dels nostres regidors municipals es vegin sotmeses a pressions de fora i que els marquin les polítiques urbanístiques, d'infrastructures, de lleure, són coses que haurien de quedar absolutament descartades. Actuacions com la possibilitat de convertir una zona rústica en zona urbana, o de serveis, tot i representar un guany per al municipi a l'hora de reservar-se uns espais per a actuacions municipals, han de venir avalades per un assentiment dels veïnats del poble, en forma de propostes electorals o de reunions puntuals obertes i clares perquè tothom hi digui la seva. La sospita que sigui el particular (o particulars) qui marqui la pauta, el ritme i la necessitat municipal, per obtenir guanys, a vegades escandalosos, ha de quedar descartada.

Només la informació a temps, prèvia a la decisió, és capaç de trencar la barrera de la desconfiança. Seria bo que els nostres polítics en prenguessin nota i que actuassin amb rigor i coherència. És la gent, la seva majoria, qui ha de decidir quin poble vol, després d'avaluar els pros i contres que tota decisió d'aquesta mena pot ocasionar.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Eulàlia F. Ferriol Quetglas, Gabriel Ensenyat Pujol, PSM Entesa Nacionalista, Teatre de Petra, Llorenç Font Dalmau, Miquel Jordan i Ronsano i Josep Ferriol

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

Lloc Web:
www.telefonica.net/web2//fentcarrerany
correu electrònic:
fentcarrerany.apfm@premsaforana.com

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

PUJADA AL GALATZÓ

A la fi pujàrem al Galatzó! Feia ja un bon grapat d'anys que ho intentàrem i no ho vàrem aconseguir. Fou el passat diumenge dia 19 de març, en un dia assolellat, encara que des de dalt la boira, a moments, ens tapava la magnifica vista sobre Palma, Calvià i Andratx.

Aquesta vegada vàrem ésser poquets però ben avinguts. Així en petit grup compacte, no ens deixàrem de veure més que per anar a fer les nostres necessitats fisiològiques.

Intentàrem pujar seguint la ruta que descriu Gaspar Valero en l'obra "*Camins i Paisatges*". I sabeu que hi anàvem d'errats! Pujàrem d'Estellencs pel camí de la possessió de Son Fortuny i allà l'amo ens esperava amb una cara de pocs amics i un ca negre que ens envoltava, explicant-nos perquè no ens deixava passar per allà i que no ho podíem entendre en no ser que tenguéssim una possessió a la muntanya. No vàrem tenir més remei que girar en coa i tornar per on havíem vengut.

Berenàrem a Estellencs i ens decidírem a pujar al Galatzó per la finca pública de Son Fortuny, camí que comença cap al quilòmetre 96 de la carretera que va d'Estellencs a Andratx. Allà deixàrem els cotxes i per un camí molt ben indicat, fent moltes voltes, amb unes tres hores férem el cim, després de guanyar forts desnivells, però que feien més interessant la vista des d'allà dalt.

Allà dinàrem, ens fotografiàrem i deixàrem el nostre record en un bloc que allà hi havia aficat dins un pot de vidre.

I llavors, cansats, però molt contents férem el llarg camí de tornada per un altre indret.

Son Fortuny, on l'amo no deixa passar ni la boira

Estellencs, a vista d'aucell

Dos moments de l'excursió: un veïnat de la muntanya que ens deixà passar i en Pere fent de sant a la font de Dalt

Ja a una passa del cim que podeu contemplar a la portada

LA PROPERA EXCURSIÓ ANIREM A BONANY

El dia 23 d'abril, diumenge de l'Àngel i dia del llibre tenim programada la següent excursió. Aquesta vegada pujant a un puig del Pla de Mallorca: el puig de Bonany.

És una excursió senzilla, però llarga. Per això, els qui no la vulguin fer tan llarga, ens podran esperar al creuer anterior de la benzinera de Petra, i d'allà, junts, arribar fins a Bonany.

Partirem des de Sa Plaça, a les 10 hores i dinarem del que durem dins les motxiles.

I PERQUÈ NO HI FEIM UNA ERA?

Carall amb l'era! Paraula polisèmica així com cal, amb els significats de la qual, al llarg del temps, la gent, sobretot pagesa, ha jugat amb els seus significats en el seu parlar, amb les dites, en les gloses. Del meu padrí record que em contava que un pare deia al seu fill davant una finca, que no voldria que aquesta mai es convertís amb "era". O sigui que no volia que s'arribàs a dir: "abans aquesta finca *era* nostra".

Un altre dels significats que té la paraula "era" és el d'una "època determinada des de la qual comença a comptar-se una sèrie d'anys; la mateixa sèrie dels anys comptats a partir d'aquella època" (DCVB). Així parlam de les eres geològiques (primària, secundària, terciària, ...), l'era cristiana, la que comença amb el naixement de Jesucrist i dins la qual comptam els nostres anys, l'era islàmica, que comença 622 anys més tard amb la fuita de Mahoma de la Meca a Medina, ...

Però del significat del qual volia parlar és el d'un "espai de terra, generalment rodonenc, de deu a trenta metres de diàmetre, damunt el qual es posen els cereals o llegums per batre'ls i separar la palla del gra" (DCVB). Idò bé, en el número 48 de Fent Carrerany, publicat el mes de juliol de 1990, hi contava els meus records infantils de l'era en un article titulat "Temps de messes": "Em meravellava la forma de preparar el cercle de l'era; convertir el tros elegit, rostoll, terrossos, pedres, en un enrajolat gràcies a contínues batudes i regades, retirant d'ella tot el que molestava.

Després, i per espai d'un mes, la rutina era la mateixa: estendre les garbes i desfer les gavelles, esperar que el sol ho torràs bé, la passada dels carretons descrivint variades circumferències per damunt l'estesa (nosaltres teníem un carretó de ferro i un de pedra que eren estirats per l'egua i el mul) fins que la palla estava ben tallada i les espigues ben desfetes, el dinar davall la barraca feta de troncs d'ullastre i estepa ben lligada, normalment d'arròs brouós, la ventada per a separar el gra de la palla, després de la sesteta, ..."

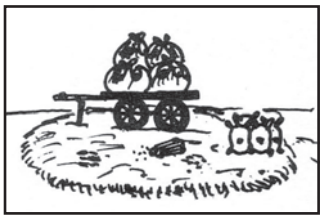

I Pere Sureda, en el seu treball "Les messes d'Estiu: Mètodes i sistemes tradicionals" en el número 50, publicat el mes de setembre de 1990, descriu així la feina damunt l'era: "En el centre de l'era s'instal·lava un piló, que era una pedra rodona amb la base plana i una barra de ferro ficada al mig. Llavors preparàvem el carretó, que era una peça de pedra o de ferro, allargada, amb caires i arestes, bastant pesada, que servia per tallar i batre. El carretó anava enganxat a una biga de fusta que també estava subjecta al piló central. A cada extrem de carretó s'hi connectava uns tiranys de ferro, que servien per enganxar-hi el mul.

Al mul se li posaven unes cucales per tapar-li els ulls, per tal que en voltar i voltar, no es marejàs."

La importància de l'era i de les feines al seu voltant i dels fruits d'ella mateixa era cabdal i bàsica en l'era pre-turística a Mallorca. I per això, i perquè no oblidem mai d'on venim i qui érem abans d'aquesta invasió, la meva proposta és que a la rotonda que es farà al creuer de les carreteres de Santa Margalida i Muro s'hi faci una era. No molt lluny d'allà mateix ja n'hi havia dues de fixes: L'era de na Ferrera i l'era de Can Verdera.

Per tant quin millor homenatge podríem fer a tota aquesta gent que deixà la seva suor sobre l'era per viure?

Magí Ferriol

LA SEGÜENT INFORMACIÓ SOBRE L'ERA ÉS DEL DICCIONARI CATALA-VALENCIA-BALEAR

REFRANYS.—a) «Qui no vol pols, que no vagi a l'era»: vol dir que per alliberar-se de desgràcies cal evitar de posar-se en el perill de sofrir-les. Vullch despachar la sardineta, y qui no vullga pols, que no vaja a la era, Rond. de R. Val. 49.**—b)** «Qui no té era ni trull, cada any se treu un ull»: vol dir que el qui no posseeix terra conradissa ni vinya, ha de fer molta despesa per a poder menjar (Calasseit).**—c)** «Qui no té era ni cup, té la meitat del blat i del vi perdut» (Urgell, Segarra).**—d)** «Entre Sant Joan i Sant Pere, no posis batuda a l'era» (Manresa).**—e)** «A Sant Joan, les garbes en el camp; a Sant Pere, les garbes en l'era» (Manresa).**—f)** «Algun dia eres era, ara ni era ni blat» (Tortosa); «Era, i no batien en ella» (Val.): es diu irònicament referint-se a una cosa de temps passat (que *era* en altre temps) que ara ja no existeix o que tal vegada no ha existit mai.

CULTURA POPULAR.—L'era és generalment de forma circular o molt rodonenca, com escau a un lloc on l'operació de batre es fa o es feia en sentit circular. A certes comarques valencianes (Cullera, Xàtiva, etc.) l'era no és rodona, sinó poligonal (anomenada *era a cantons*). A les comarques pirenenques l'era sol esser un gran espai pla situat a la vora de les edificacions destinades a graners i a habitacions dels conradors; a llocs molt plujosos hi ha eres cobertes. A les comarques situades més a migjorn i de terreny més pla, les eres no estan tan adherides als edificis, sinó separades d'aquests. El pis de l'era sol esser d'argila (Penedès, Sta. Col. de Q., Calasseit, Morella, Vinaròs, Sanet) o de la mateixa terra del camp on es troba emplaçada, però també n'hi ha d'empedrades i d'enrajolades (Vinaròs, Morella, Xàtiva), i a Menorca són totes enrajolades i tenen una barana baixa de pedra. En general les eres són permanents, però en el País Valencià n'hi ha que es fan de nou cada any (Cast., Xàtiva, Gandia, Alcoi); les eres d'arròs solen esser enrajolades i permanents, mentres que les de blat solen esser de terra i fer-se cada any (Gandia). Per a fer una era, seguen el tros de terra corresponent, n'arrabassen el rostoll, remouen la terra, l'aplanen, la reguen, hi tiren pallús i hi passen un rutló o un pitjó per endurir-la (val.).

EL TEATRE A MARIA DE LA SALUT DES DEL 1968 AL 1972:LA COMPANYIA DE MARIA (1)

(*Aquest el títol d'un treball que realitzà Eulàlia F. Ferriol Quetglas, durant els seus estudis de Filologia Catalana i que, pel seu interès i per la seva extensió publicarem al llarg de vàries revistes)*

INTRODUCCIÓ

El teatre des de sempre ha estat un sistema de propaganda cultural i política que ha servit per adoctrinar el poble, i que s'ha infiltrat dins l'ànima. Per això, a través de les representacions teatrals que es fan, podem saber la salut del poble, i és que el teatre és el termòmetre més segur de la cultura d'una nació.

Amb aquestes màximes tan encertades sobre el teatre he volgut començar el meu treball. Al principi volia analitzar l'obra d'un autor i així conèixer la societat del moment, m'interessava molt la figura de Pere Capellà, un autor amb una vida i obra molt interessants que ha jugat un paper molt important per a la cultura catalana a Mallorca. Però sobre aquest autor enguany han sortit diversos estudis als quals no ens podem comparar.

Després vaig optar per estudiar la vida teatral al meu poble, Maria de la Salut. Vaig pensar que l'època de la guerra i la de la postguerra eren molt interessants, perquè així coneixeria la vida del poble quan els meus padrins eren encara nins. A més, sabia que tant el padrí com les padrines havien participat en diversos grups de teatre del poble, perquè aleshores era un gènere ben viu.

Però el que més em va interessar, va ésser el fet que un germà del meu padrí, en Bernat Quetglas (més conegut com en Bernat Poll) havia traduït obres de diversos autors francesos al català per tal de poder-les representar al poble. El problema que vaig trobar va ésser que aquest treball ja estava fet .

Aleshores, em vaig trobar que no sabia per on envestir el treball de l'assignatura. Un dia, parlant amb ma mare sobre les coses del poble i sobre els seus amics, em va comentar que devers la darreria dels anys seixanta, principis del setanta, a Maria hi havia hagut una companyia de teatre. Vàrem seguir parlant i em va comentar que havien anat a actuar a d'altres pobles i que, així mateix, havien tengut un cert èxit. A aquest fet hi vàrem afegir que alguns del components eren amics seus i fou l'espina que em feu ganes d'esbrinar una mica més sobre aquest grup d'amics que havien decidit fer comèdia.

Llavors vaig començar a anar a parlar amb un i amb l'altre, i a poc a poc, he tret tota la informació que he pogut. Només hi ha hagut un problema, i és que tot i que els components de la companyia són encara joves, no se n'han recordat de la meitat de coses. Per això hi ha buits pel que fa als actors d'algunes peces, però suposam que amb el temps els arribarem a completar.

EL TEMPS COMENÇA A RODAR

La companyia neix el 1968 amb la representació de l'obra de Joan Mas *El món per un forat*, que ja apunta un canvi en la societat.

Durant aquesta època encara ens trobam immersos dins la Dictadura de Franco, que no acabarà fins el 1975. El verb acabarà no és el més adequat perquè tots sabem que la repressió i les tortures psicològiques no acabaran aquest any. De fet, podríem dir que la repressió dura avui dia, però això seria un altre treball.

Situem-nos, doncs, som en un poble el Pla a la dècada dels seixanta, a punt de començar els setanta. Aquí, els canvis encara no han arribat, i sembla que el temps s'ha aturat; ens trobam amb una societat rural, basada en l'autoritat paternal i en un sistema familiar antic, on les dones encara no tenen gens de llibertat i ja de petites s'encarreguen de la casa i de la família.

Però el món evoluciona al marge, i la roda del temps segueix girant, n'hi ha prou recordant el que passa a París durant aquests anys. Les coses estan canviant i el jovent es veu amb forces i amb il·lusió per fer rodar els engranatges del progrés.

A l'Estat espanyol, com sempre, aquest esperit revolucionari arriba una mica més tard, però ja hi és latent, a punt d'emergir.

A Mallorca, en canvi ens trobam amb un sistema de vida bàsicament rural, però amb l'ombra d'un nou element que trastocarà tots els esquemes socials; parlam del turisme.

Aquest fenomen fa que l'illa es modernitzi o que almanco, en tengui la voluntat. L'economia deixa d'ésser essencialment rural i passam a un canvi en l'estructuració de les famílies. A partir d'ara, els fills ja no hauran de seguir l'ofici de pagès, heretat del seu pare, sinó que ara podran triar altres feines, tendran altres opcions.

També és molt important l'evolució de la dona, la qual ja pot anar a fer feina i no ha de quedar guardant la casa i la família. És important el fet que per a moltes al·lotes, la companyia de teatre era una excusa per poder sortir el vespre.

Maria, tot i ésser un poble del Pla amb poca població comença a notar aquests canvis i els joves volen canviar un poble que no els agrada, el volen fer progressar, volen que tenir-hi un lloc. Cal recordar que a tan sols dotze quilòmetres hi havia un nou món amb cotxes i doblers, Can Picafort.

El jovent del poble reclama un lloc on poder passar l'horabaixa, un lloc on poder jugar a cartes o fer un dòmino, en definitiva, cerca més llibertat. Amb aquest objectiu munten un grup de teatre amb l'ajuda del capellà del poble, Tomeu Fons.

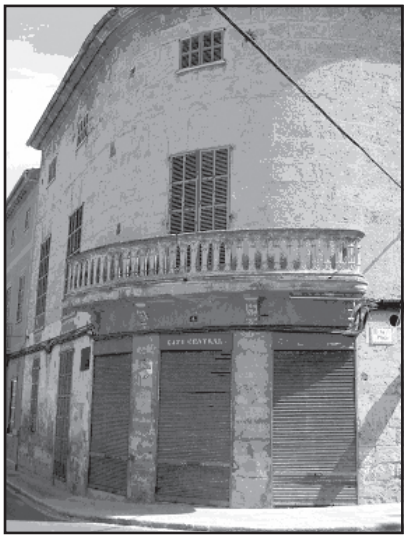

El primer que fan és triar un local on poder establir el seu centre de diversió. Opten per un local molt ben situat, a la Plaça del Pou, centre neuràlgic del poble (veg. foto).

És un local que està en bon estat però que necessita ésser condicionat i equipat adequadament per poder-lo emprar. Aleshores, aquest grup de joves posa fil a l'agulla i el 1968 fan la seva primera representació, *El món per un forat*.

Pel que fa als assaigs, al principi anaven a assajar al local de Ca les monges al Carrer de Sant Miquel núm. 17 (fotografia de l'esquerra) que en aquell temps estava en molt més bon estat que no ara.

Tot d'una que varen tenir una mica condicionat el local del Teleclub, hi varen anar a assajar. L'amo del local, Xesc Bonnín, els deixava el local amb la condició que ho havien d'arreglar i de preparar tot ells.

Alguns dels components del grup han comentat que, així mateix, els assaigs eren durs perquè hi anaven dos o tres dies per setmana unes quantes hores. A l'hora d'aprendre's els papers, cada actor tenia l'obra fotocopiada. Tomeu Fons feia les còpies amb la màquina d'escriure.

ELS PRIMERS DOBLERETS

La primera obra la representen a tres llocs, a Maria, a Lloret i a Ariany i així aconsegueixen els primers doblers.

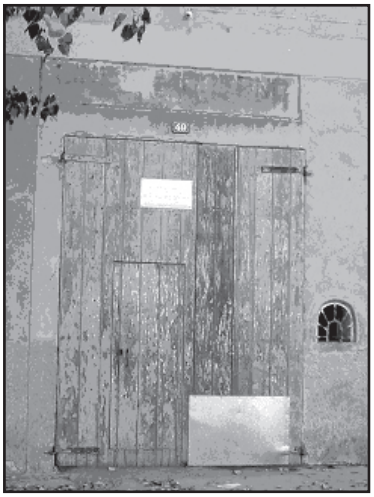

Quan representen les obres a Maria, ho fan al Cine Moderno (foto), situat al Carrer Nou núm. 49. En aquells moments era un local molt conegut per tota la gent del poble perquè s'hi feien sessions de films, banquets de noces i de comunions i algun espectacle més. El sistema habitual consistia en llogar el local i després fer pagar les entrades.

Avui dia aquest local està mig esbucat i abandonat. Seria bo recuperar-lo com a sala d'actes o com a sala de representacions per al poble.

Tornant al nostre grup, el que fan és fer pagar entrada als espectadors i després repartir-se els beneficis amb l'amo. Com que eren de Maria, el propietari no els va cobrar el lloguer, però els demanava un 50%, el qual va quedar en un 40% gràcies a la intervenció del rector.
Un altre "problema" que es varen trobar al cine era l'haver de condicionar el local per fer-hi teatre perquè implicava molta feina. Aleshores, varen arribar a l'acord que la companyia havia de dur a terme més d'una actuació, i per això, varen representar l'obra durant dues setmanes tres dies; divendres, dissabte i diumenge.

Com a curiositat, ens han comentat que els diumenges la família no pagava, i la recaptació de la primera obra fou de 16.000 pessetes, amb les quals compraren una taula per jugar a tenis taula, un tocadiscos, llibres per a la biblioteca i el Batle "Apotecari" els va regalar un televisor.

Quan actuen a Ariany ho fan al Teleclub, avui dia encara existent. Era un local amb les mateixes

- Material Elèctric
- Pintures
- Servei de Mescles (10.000 colors al moment)
- Còpies de Claus
- Bricolatge
- Eines
- Jardineria i Fontaneria
- Regadiu
- Articles per a la Llar
- Vestuari i Seguretat Laboral

Isabel Garau, 27-B - 07458 CAN PICAFORT - Tel. 971 85 06 37
Son Negre, 14 - 07519 MARIA DE LA SALUT - Tel. 971 52 55 43
S'Abeurador, 10 - 07450 STA. MARGALIDA - Tel./Fax 971 52 34 75

FERROKEY
COINFER COOPERATIVA INDUSTRIAL DE FERRETEROS
FERRETERIA GARAU
1979 25. Aniversari 2004

característiques que el de Maria; un local cultural fundat per l'Església i promogut pel capellà del poble, seguint el mateix sistema de finançament que el de Maria.

A Ariany també feien pagar entrada però a més varen fer una rifa enmig del descans. Els doblers de les entrades anaven a mitges, i la meitat dels beneficis se'ls quedava el capellà d'Ariany i l'altra meitat eren invertits en el Teleclub de Maria. Els doblers de les rifes eren íntegrament per a ells.

Pel que fa a les actuacions que varen fer a Lloret, seguien un mecanisme semblant. Les representacions es feien a un local social pel qual no varen haver de pagar lloguer perquè el vicari, Don Toni, va intercedir en favor seu. Sobre aquest local sovint han remarcat que era semblant a un galliner, i ens ho confirmen algunes de les anècdotes que veurem més tard.

Igual que el Teleclub de Maria era un local cultural fundat per l'Església, i amb un sistema de finançament semblant.

Els doblers que tragueren de les actuacions a Lloret eren de les rifes que feien durant el descans.

Aquestes rifes consistien en el sorteig d'una ensaïmada o d'una coca, tot fet per ells mateixos.

Qualque vegada, sembla que varen rebre uns doblers de l'Ajuntament de Maria per actuar a Maria, però el sistema actual de subvencions - suborns encara no funcionava.

Amb els doblers que guanyaven, com ja hem dit abans, equiparen el Teleclub. Aconseguiren molt de material i aconseguiren fer una bona biblioteca (dins les limitacions del moment), comprar un futbolet, un bon equip de so, un tocadiscos etc.

Però amb això no en tenien prou i tenien moltes ganes d'anar a passejar. Varen organitzar excursions i dos viatges, un a Barcelona i l'altre a Eivissa. Dels doblers que tragueren de la representació de l'obra *L'amo de Son Magraner*, el 1969 se'n pogueren anar de viatge a Eivissa amb el capellà Pep Lliteres. Una anècdota relacionada amb aquest viatge és que llogaren les tendes de campanya a Palma i se n'anaren a acampar a Eivissa.

POSADA EN ESCENA

Pel que fa l'apartat de posada en escena, de quasi tot se n'encarregaven ells, però oficialment la persona que tenia cura de dur el decorat, de posar la música i de tots els efectes especials era en Joan Vanrell, més conegut com en Joan Rumbo.

El decorat era fet per ells i el passejaven per totes les obres. Sovint també passejaven una camilla (útil per a la gran majoria de les peces representades), unes botelles plenes d'aigua per si a qualque obra les havien de menester (com és el cas de l'obra *El món per un forat*)...

A la fotografia, veiem com per a la representació de *Sa Padrina* utilitzen diferents estris per ambientar l'obra;

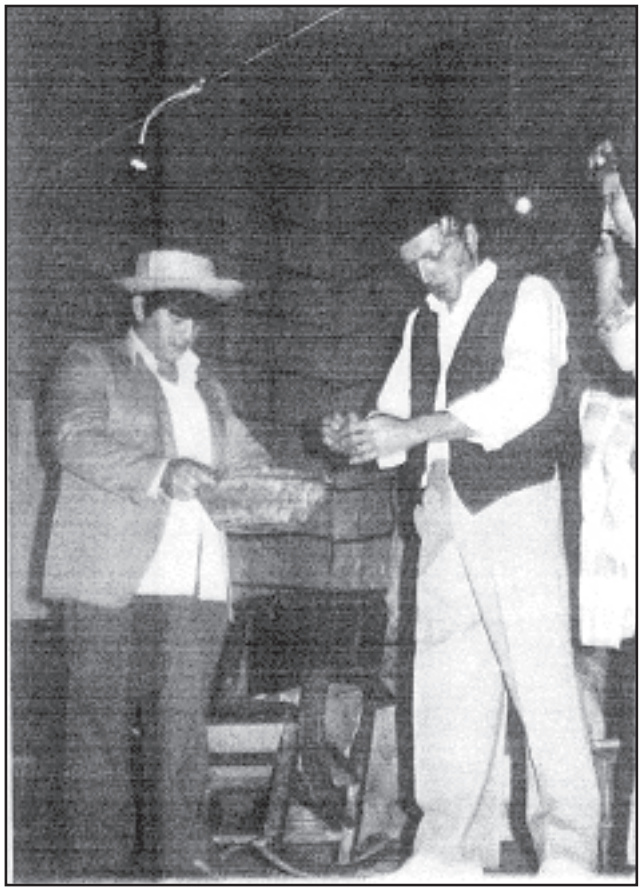

Nadal Ferriol i Andreu Mas a *Sa Padrina*

com són una ribella, un balancí i el decorat simulant una paret de maons.

Habitualment en aquest decorat portàtil també hi apareixia el nom de l'obra que representaven i el nom de l'autor.

Quant als efectes lumínics, eren molt simples perquè les obres eren poc complicades (veg. fotografia de la pàgina anterior). D'aquesta feina també se n'encarregava en Joan Vanrell. L'obra més complicada era *Siau Benvinguts* (d'Alexandre Ballester), però no l'arribaren a representar.

Referent al vestuari, cadascú aportava el que tenia més a mà, com per exemple els faldons de la padrina o unes ulleres sense vidre per brodar ... A la primera representació, per exemple, necessitaven una sotana perquè hi apareixia un capellà, aleshores el rector els hi va deixar.

Per a la representació de *Sa padrina* na Joana Gelabert, estudiant de perruqueria, posava "rayo de luz" a n'Andreu Alcover i a na Maria Quetglas per fer-los tornar més vells. "Rayo de luz" era un esprai que servia per emblanquinar els cabells de les padrines de veritat i els deixava ben blancs.

Els efectes musicals també eren una feina d'en Joan Vanrell, el qual s'encarregava de posar la música als descansos o de crear l'ambient adequat per a cada escena.

(Continuarà al proper número)

LLENGUA CULTURA PAÍS

Carrer del Pare Bartomeu Pou, 31
07003 Palma (Mallorca)
Tel:971 72 32 99 Fax:971 71 93 85
www.ocbweb.org
info@ocbweb.org

OBRA CULTURAL BALEAR

Ara és l'hora
Ara, l'Obra

Nom i llinatges:

DNI: **Data de naixement:**

Adreça: **Població:** **Codi postal:**

Telèfon: **Telèfon mòbil:** **Correu electrònic:**

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà anualment mitjançant la presentació del rebut al banc o caixa

- ☐ Quota anual ordinària 45.08€
- ☐ Quota anual reduïda 18.03 €
- ☐ Quota anual especial ____ € (indicau-ne l'impot)
- ☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades

Signatura del/de la soci/sòcia:

CARTA D'ORDRE AL BANC O CAIXA D'ESTALVIS

Senyors, us agraïria que fins a nova ordre, carregàssiu al meu compte els rebuts que us presenti l'OBRA CULTURAL BALEAR a nom de la persona que s'hi associa

Nom i llinatges del/la titular del compte:

Banc o Caixa:

Adreça de la oficina: **Població:** **Codi postal:**

Banc/Caixa ☐☐☐☐ **Oficina:** ☐☐☐☐ **DC** ☐☐ **Núm. de Compte** ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Signatura del/de la soci/sòcia:

Clàusula de tractament de dades: A efectes de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, dones el teu consentiment exprés que les dades recaptades a través d'aquest formulari siguin incloses en un fitxer automatitzat de dades de caràcter personal titularitat de l'**OBRA CULTURAL BALEAR**, la finalitat de la qual es la de processar-les i consultar-les per tal de gestionar la teva col·laboració. Així mateix, podran realitzar-se amb les teves dades, mitjançant correu ordinari o electrònic, accions informatives d'actes i activitats de l'OCB i d'entitats col·laboradores.
L'**OBRA CULTURAL BALEAR**, amb domicili a Palma, Carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, codi postal 07003, garanteix l'exercici dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de les dades facilitades, per a això hauràs de realitzar la teva petició per escrit. Si en qualsevol moment desitges revocar el teu consentiment a qualsevol dels extrems anteriorment esmentats, també ho pots comunicar mitjançant correu electrònic a l'adreça **info@ocbweb.org** o a través del telèfon **971 723 299**.

El TIRANT LO BLANC I EL REALISME NOVEL·LESC

La literatura cavalleresca, el sorgiment de la qual va lligat a les obres de Chrétien de Troyes (1170-1183) i les aventures de la cort cavalleresca del rei Artús, durant un llarg període de temps es caracteritzà pel seu caràcter fantàstic i meravellós, amb uns herois capaços de fer gestes que ultrapassaven les possibilitats de qualsevol ésser humà. Aquest caire sobrenatural es mantengué si fa no fa fins que Cervantes en féu la seva paròdia a través del "Quixot". Ara bé, al segle XV, dins l'àmbit català, ens trobam amb dues obres que s'allunyen en bona part d'aquesta manera d'entendre la qüestió, introduint-hi una dosi de realisme fins aleshores desconeguda. Es tracta de l'anònim "Curial e Güelfa" i del "Tirant lo Blanc", d'autoria sempre debatuda però que, en tot cas, hem d'atribuir al cavaller valencià Joanot Martorell i, per ventura, amb afegitons d'altres mans (Martí Joan de Galva) i deutes amb Joan Roís de Corella.

Tant el "Curial" com el "Tirant" mostren escassos elements inversemblants, en general, i, quan n'hi ha, són usats de manera ben diferent a com eren fets servir en les tradicions originals. Els protagonistes, tot i esser valerosos, no tenen capacitats sobrehumanes, les aventures són situades i localitzades en llocs concrets, descrits amb detallisme, que tendeix a plasmar-los amb realisme, de manera que es creï la impressió de proximitat amb el lector del seu temps, el qual se sent pròxim a l'obra, creu que els fets són possibles i, fins i tot, reals.

Això és així, en part, perquè l'autor es basa en fets trets de la realitat per construir la ficció literària. Per exemple Joanot Martorell s'inspirà en un "heroi" de carn i os, Roger de Flor (el cabdill de l'epopeia dels almogàvers en terres bizantines, a principi del segle XIV), per crear el seu Tirant. Només cal veure les fites coincidents en totes dues "gestes": 1) El marc on tenen lloc és l'imperi bizantí. 2) Els dos protagonistes s'enfronten i derroten els turcs que assetjaven Constantinoble. 3) És una història amb final trist (Roger de Flor és assassinat; Tirant mor en certa manera "assassinat" per l'autor. 4) Tirant i Roger moren a la mateixa ciutat, Adrianòpolis. 5) Tots dos ho fan abans de poder-se instal·lar en el poder i gaudir de l'amor de la princesa que els havia estat promesa (una neboda de l'emperador en el cas de Roger de Flor; una filla pel que fa a Tirant). 6) Tant un com l'altre ocuparen càrrecs semblants, així com els seus acompanyants, que continuaren actius després de la mort dels protagonistes. D'altra banda els fets cavallerívols que ocorren –sobretot els protagonitzats per Tirant quan al principi de la novel·la és un jove cavaller errant- eren ben a l'abast de Joanot Martorell, el qual al llarg de sa vida es comportà com un cavaller, que en diverses ocasions mantengué desafiaments amb altres persones. El més famós de tots, quan recalà a Londres per defensar l'honor d'una germana seva, en una batalla a ultrança que havia de tenir lloc davant la cort reial anglesa però que no s'arribà a celebrar. Per això no és estrany que el "Tirant" comenci a Anglaterra, lloc que Martorell coneixia bé, ja que fet i fet hi romangué durant més d'un any. També en una altra ocasió els seus germans –ell era absent- desafiaren Ausiàs March, que demorava el matrimoni amb una altra germana seva, Isabel, amb qui finalment es casà –novel·lista i poeta eren cunyats-, tot i que n'enviudà al cap de molt poc temps. Una família bregosa, sens dubte, els Martorell...

Així mateix, Martorell prengué com a mostra episodis bèl·lics del seu temps. Per exemple, el setge de Rodes de la ficció està basat en l'atac real contra aquesta illa dut a terme pel mamelucs d'Egipte el 1444. Tot i que Martorell no hi fou present, es tractava d'un esdeveniment força conegut al seu temps i sobre el qual fins i tot pogué recollir informació de primera mà de combatents que hi havien participat.

I així podríem seguir establint paral·lelismes entre la realitat i la ficció martorelliana. Això explica perquè Cervantes va salvar el "Tirant" de la cremadissa generalitzada d'obres cavalleresques amb què fa començar el "Quixot": perquè era una novel·la realista i creïble, del seu gust, en una època en què les aventures de cavallers fabulosos ja havien passat de moda.

Gabriel Ensenyat Pujol
Professor de la Universitat de les Illes Balears

BULLIT DE NOTÍCIES

HI HAURÀ PUJADA A LLUC DEL CLUB CICLISTA?

A hores d'ara, quan feim el tancament de la revista, encara no ens han fet saber si enguany se celebrarà la tradicional pujada a Lluc del Club Ciclista de Maria del Divendres Sant. Ho deim ja que qualcú, dels habituals a la prova posterior (la de l'arròs de peix), començaven a estar preocupats, per si havien de guardar forces o no.
Suposam que si no canvien les coses, la partida es farà i l'arrossada, també.

JORNADA CONTINUADA A L'ESCOLA DE MARIA PER AL CURS VINENT

A partir del curs vinent l'escola de Maria tendrà jornada continuada. Aquest és el resultat de la votació que es va fer entre els pares i mares de l'alumnat de l'escola el passat 9 de març. La proposta comptava amb l'aval del claustre de professors que va ser qui va llançar la proposta, ara fa tres anys. Les dues primeres vegades no havia obtengut el suport dels pares i mares d'alumnes, però aquesta vegada el resultat fou àmpliament favorable a la proposta. Hi va haver un índex de participació molt alt i els resultats donaren un sí majoritari que s'acostà al 80%, amb 120 vots favorables, mentre que el no tengué el suport de 48 persones. El menjador continua igual, així com les activitats extraescolars a càrrec de l'AMPA de l'escola.

FULLET INFORMATIU DE LA MANCOMUNITAT

Ha arribat a les nostres mans un fullet informatiu desplegable, editat per la Conselleria d'Educació i Cultura, sobre la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Editat en català, castellà, anglès, alemany, francès i àrab, dóna a conèixer algunes de les característiques dels pobles que formen la Mancomunitat. Compta amb un petit vocabulari pràctic en aquests sis idiomes, un vocabulari visual, els telèfons i adreces més usuals del poble: ajuntament, correus, parròquia, apotecaria, urgències, etc. Hi trobam a faltar un petit mapa, un croquis que marqui els carrers de Maria, cosa que seria de gran ajuda als visitants que no saben res del nostre poble.

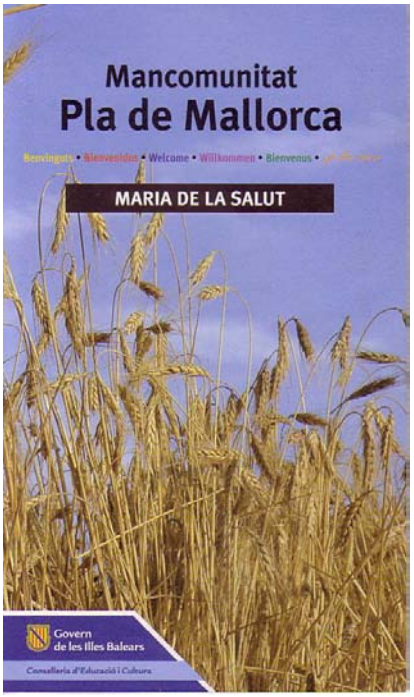

SON REAL

El proper divendres dia 7 d'abril, Javier Aramburu, arqueòleg, coautor de la Guia Arqueològica de Mallorca, al Centre Cívic Can Picafort, a les 9 del vespre, oferirà una xerrada sobre els jaciments arqueològics de la zona de Son Real, zona on es vol fer un camp de golf. La Plataforma contrària a aquesta instal·lació ens ha fet arribar aquesta notícia que nosaltres publicam gustosament, a pesar que no sabem si la revista haurà arribat a les vostres cases abans que es faci aquest acte reivindicatiu, per mostrar el gran valor patrimonial de la zona.

MIQUEL VIVES, FUNCIONARI AMB PLAÇA A L'AJUNTAMENT

Aquest passat mes de març s'han celebrat unes proves selectives per dotar el nostre Ajuntament d'una plaça d'auxiliar administratiu. El procés de selecció ha constat de diverses proves i qui n'ha resultat guanyador ha estat en Miquel Vives Colombram, el qual ja feia anys que ocupava una plaça a l'administració de l'Ajuntament de manera interina.
Des de les pàgines de la revista li desitjam tota la sort i encert del món en aquesta nova etapa de la seva vida laboral.

UN NOU AGROTURISME A MARIA

A través de la premsa ens hem assabentat que en terrenys de Sa Bisbal, Catalina Tous Tous, ha presentat una sol·licitud de llicència d'activitat d'agroturisme. Aquesta sol·licitud ha estat a exposició publica al llarg de deu dies (des del passat 18 de març) per si algú hi volia presentar alguna al·legació.
Segons l'edicte publicat a la premsa, aquest agroturisme es troba situat al polígon 1, parcel·la 464, de Sa Bisbal i el tècnic redactor del projecte és l'enginyer industrial Salvador Morales Arriba.

CANVI DE METGE TITULAR I MALESTAR ENTRE ELS VEÏNATS

Un nombrós grup de persones del poble ens comenten que ens facem ressò del malestar ocasionat pel fet que la doctora Carme Cortès, fins ara metgessa titular

BULLIT DE NOTÍCIES

del poble i amb la qual els veïnats estaven literalment encantats, no es va incorporar a la seva feina i fou substituïda per un altre metge. Els veïnats ens deixen molt clar que no es queixen per l'atenció rebuda per altres metges que han substituït la doctora titular, sinó pel fet que res se'ls ha notificat encara que els rumors han circulat arreu arreu, fins i tot parlant d'una possible irregularitat. Seria bo que per evitar malentesos es fessin públiques les raons del canvi de metge titular, el qual en aquests moments pareix tenir problemes per fer-se entendre amb la gent de Maria, ja que no xerra la nostra llengua.

EL BANC DE SANTANDER A MARIA

Des del dia 3 d'abril tenim una nova oficina de banc a Maria, el Banc de Santander, està a la cantonada del carrer de Ca Ses Monges i el seu horari és els matins de 9 a 2 i els capvespres de 4 a 8 de dilluns a divendres. A la imatge podeu alguns directius del banc i els responsables de l'oficina de Maria el dia de la inauguració. Des d'aquí els desitjam molta de sort i molts d'anys

L'ASSEMBLEA DE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA ELEGEIX ELS MEMBRES DE LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

El dilluns, dia 20 de març de 2006, s'ha celebrat a la seu de Sant Joan l'assemblea anual ordinària i una assemblea extraordinària per a la renovació dels càrrecs directius de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. Donat que tan sols set persones optaven a formar part de la junta directiva, l'assemblea ha atorgat per unanimitat, i sense necessitat de votació, la seva confiança als candidats

que, d'aquesta manera, ocupen la totalitat dels llocs vacants. Gabriel Mercè (Veu de Sóller) continuarà exercint com a president de l'Associació, mentre que Rafel Oliver (N'Alí) seguirà com a vicepresident. Joana Mora (Llum d'Oli) també es manté en el càrrec de secretària, igual que Maria Galmés (Flor de Card) en el de tresorera. Segueixen essent vocals Magí Ferriol (Fent Carrerany) i Jaume Ordinas (Campanet). S'incorpora a la tercera vocalia Antoni Riera (Cent per cent), causant-hi baixa Miquel Company (Mel i Sucre), que havia decidit no presentar-se a les eleccions. La trobada va servir per donar compte de les gestions realitzades durant el darrer any, per tenir un intercanvi d'impressions entre els associats presents i per compartir un sopar.

L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA COMPARTEIX EL PREMI NACIONAL D'INTERNET 2005 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

L'Associació puntCAT, creada el 23 de novembre de 2001 per aconseguir el reconeixement internacional del domini .cat, ha estat guardonada per la Generalitat de Catalunya amb el Premi Nacional d'Internet 2005. Aquesta entitat està formada per més de 90 d'entitats heterogènies de foment de la llengua i cultura catalanes, com ara associacions d'escriptors o d'editors, promotors culturals, associacions professionals i tecnològiques, col•legis professionals, empreses, federacions i consorcis de mitjans de comunicació, casals catalans, entitats catalanístiques, fundacions culturals, etcètera, entre elles l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. La nostra associació, per tant, comparteix aquest premi atorgat després de poder donar compliment a l'objectiu únic de l'entitat.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Joan Mas Ximenis ens deixà el passat dia 4 de març a l'edat de 8o anys. Vivia al carrer Son Puig, número 22.

Miquel Torrens Castelló va morir el passat dia 4 de març a l'edat de 74 anys. Vivia al carrer Nou, número 71.

Simó Garau Matas ens deixà el passat dia 6 de març a l'edat de 70 anys. Vivia al carrer Sineu, número 6.

Antoni Ginard Tugores va morir el passat dia 9 de març, a l'edat de 81 anys. Vivia a Girona.

Joan Borràs Pons va morir el passat dia 18 de març a l'edat de 83 anys. Vivia al carrer de Deulosal, número 3.

Josep Payeras Quetglas va morir el passat dia 28 de març a l'edat de 97 anys. Vivia al carrer Roses, número 4.

Que descansin en pau

BENVINGUTS:

Joan Ferriol Vanrell va néixer el passat dia 9 de març. És filla d'Antoni Ferriol Obrador i Isabel Vanrell Mascaró.

Enhorabona als pares i demés família

JA L'HAN FETA:

Joan Roig Mas i Antònia Julià Roig es casaren el passat dia 4 de març.

Que el vostre amor no acabi mai

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT		971525002
	(Fax)	971525194
	Policia Local	971100112
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525463
APOTECARIA		971525020
OFICINA DE CORREUS		971858061
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
POLIESPORTIU MUNICIPAL		971525457
PARRÒQUIA		971525033
GESA: AVARIES		902534902
SOREA,	Servei d''aigua	971644004
	Avaries	971644006
EMERGÈNCIES		112
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR	Informació	971847000
	Urgències	971847060
	Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150
MANCOMUNITAT DES PLA		971830441

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:
Polígon de Sineu

- Per demanar hora al servei de Pediatria i Comare heu de cridar de 8 a 14 hores al **971855043**
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al **971520203**

HORARIS:

AJUNTAMENT:
de 9 a 14 hores.
APOTECARIA:
Matí: 9 a 13 hores.
Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.
UNITAT SANITÀRIA:
de 9 a 15 hores.
BIBLIOTECA:
Dilluns, dimarts, dijous i divendres: de 17 a 20 h.
Dissabtes: de 9 a 12 hores.
LÍNIA INCA-MANACOR:
Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.
Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores
LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:
(De dilluns a divendres)
Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores
Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

El temps

MES DE FEBRER

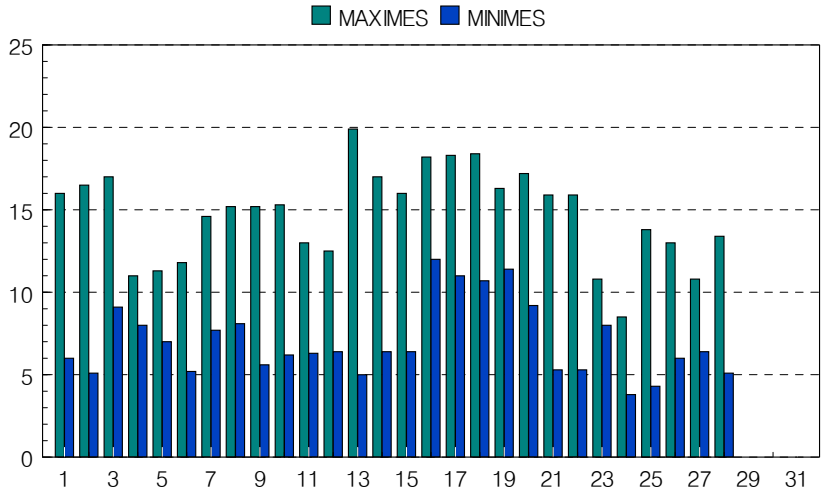

PLUVIOMETRIA

Dia . 4 ..... 4 l.
Dia 21 ..... 2,5 l.
Dia 23 ..... 6 l.
Dia 24 ..... 34 l.
Dia 26 ..... 14 l.

TOTAL: 60,5 LITRES

Temperatura Màxima 19,9º C (Dia 13)
Temperatura Mínima 3,8º C (Dies 24)
Temperatura Mitjana 10,9º C
Mitjana Màximes 14,7º C
Mitjana Mínimes 7º C

LA POESIA DE L'AMO EN LLORENÇ

Vaig ésser un home de mar
molts d'anys d'una vida
arriscada i divertida
quan l'Atlàntic Nord vaig creuar.
Un vell mariner m'ensenyà
com mostrar el que no sentia
i denotar més valentia
aquells dies de garbuix i trui.
Ell deia: "Visquem la vida avui,
que demà serà un altre dia!"

"la Caixa"
OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

BUS-TREN, DE DILLUNS A DIVENDRES

Maria	Sineu	Inca	Palma	Palma	Inca	Sineu	Maria
06:25	06:41	06:55	07:29	06:21	06:56	07:09	07:35
07:35	07:52	08:06	08:40	07:20	07:55	08:08	08:40
08:40	08:57	09:11	09:45	08:25	09:00	09:13	09:40
09:40	09:57	10:11	10:45	09:25	10:00	10:13	
	10:57	11:11	11:45	10:25	11:00	11:13	
	11:57	12:11	12:45	11:25	12:00	12:13	
	12:57	13:11	13:45	12:25	13:00	13:13	13:40
13:40	13:57	14:11	14:45	13:25	14:00	14:13	14:40
14:40	14:57	15:11	15:45	14:25	15:00	15:13	15:40
15:40	15:57	16:11	16:45	15:25	16:00	16:13	16:40
16:40	16:57	17:11	17:45	16:25	17:00	17:13	
	17:57	18:11	18:45	17:25	18:00	18:13	
	18:57	19:11	19:45	18:25	19:00	19:13	19:40
19:40	19:57	20:11	20:45	19:25	20:00	20:13	20:40
20:40	20:57	21:11	21:45	20:25	21:00	21:13	21:30
	22:01	22:15	22:49	22:00	22:35	22:48	

BUS-TREN, DISSABTES, DIUMENGES I FESTIUS

Maria	Sineu	Inca	Palma	Palma	Inca	Sineu	Maria
	07:03	07:17	07:56	06:45	07:25	07:38	08:20
08:00	08:18	08:32	09:11	08:00	08:40	08:53	
09:15	09:33	09:47	10:26	09:15	09:55	10:08	10:20
	10:48	11:02	11:41	10:30	11:10	11:23	
	12:03	12:17	12:56	11:45	12:25	12:38	
	13:18	13:32	14:11	13:00	13:40	13:53	
	14:33	14:47	15:26	14:15	14:55	15:08	
15:30	15:48	16:02	16:41	15:30	16:10	16:23	16:35
	17:03	17:17	17:56	16:45	17:25	17:38	
18:00	18:18	18:32	19:11	18:00	18:40	18:53	19:05
	19:33	19:47	20:26	19:15	19:55	20:08	
	20:48	21:02	21:41	20:30	21:10	21:23	
	22:03	22:17	22:56	22:00	22:40	22:53	

LÍNIA IB-14 CAN PICAFORT-MARIA-PALMA:

Can Pic	Sta Marg	Maria	Palma	Plama	Maria	Sta Marg	Can Pic
	07:15	07:30	08:35	09:00	10:05	10:15	10:30
10:45	11:00	11:10	12:15	13:15	14:20	14:30	
	14:50	15:00	16:05	16:30	17:35	17:45	17:55
18:00	18:20	18:30	19:35	19:45	20:50	21:00	21:15
Dissabtes, diumenges i festius:							
	07:15	07:30	08:35	09:00	10:05	10:15	10:30
14:30	14:50	15:00	16:05	19:45	20:50	21:00	21:15

NOTA DE PREMSA

El PSM analitza la problemàtica de l'aigua a la seva VII Trobada comarcal

L'executiva del PSM es reuneix amb col·lectius dels municipis de Búger, Llubí, Maria de la Salut, Muro, Sa Pobla i Santa Margalida

El passat cap de setmana el PSM organitzà la VII Trobada Comarcal, que comprenia els municipis de Santa Margalida, Llubí, Maria de la Salut, Búger i Muro. Les activitats s'iniciaren al municipi de Llubí on va tenir lloc una xerrada sobre la pressió urbanística que rebren els municipis de Mallorca a càrrec del Secretari General del PSM, Gabriel Vicens, i del portaveu del PSM al Consell de Mallorca, Antoni Alorda.

El dissabte dematí va tenir lloc una reunió extraordinària de la Comissió executiva del partit, on també intervingueren els següents regidors: Ramon Quetgles (Muro), Francesc Bauzà i Mª Antònia Molines (Llubí), Catalina Inès Perelló (Maria de la Salut) i Antoni Reus (Santa Margalida) a més de Mateu Crespí, candidat la presidència del Govern a les properes eleccions autonòmiques.

La temàtica central sobre la qual versava la trobada comarcal era la problemàtica de l'aigua en aquests municipis: és una de les zones de Mallorca amb major quantitat de recursos hídrics però, a la vegada, és la zona on es troben més mal repartits, per exemple: l'aigua de sa Marineta ha estat objecte de diverses obres per fer arribar l'aigua a zones turístiques del llevant de Mallorca, però en canvi no ha pogut abastar municipis com Maria de la Salut, que des de fa temps pateix restriccions i que es troben a la mateixa contrada.

Altres problemes que afecten la zona són la contaminació dels aqüífers per excés de nitrats i la salinització provocada per la sobre explotació dels aqüífers; també l'estat deficitari de les xarxes d'abastiment d'aigua dels municipis on es produeixen importants pèrdues d'aigües netes i filtracions d'aigües fecals.

Per tot això, el PSM considera clau la coordinació de la Conselleria de Medi Ambient en matèria de depuració d'aigües i també del Consell de Mallorca amb les aportacions econòmiques del Pla d'obres i serveis, perquè la clau resideix en què són problemes locals que tenen solucions locals però que requereixen fortes inversions econòmiques que s'escapen de les possibilitats dels ajuntaments.

Els nacionalistes opinen que manca una visió global del problema i oferir, a partir d'estudis rigorosos, solucions a aquests municipis; no s'ha de funcionar segons les conjuntures i després cercar solucions com la instal·lació de depuradores i potabilitzadores que requereixen un alt consum energètic però que no ataquen el problema d'arrel. Opinen també que s'han d'evitar greuges entre diferents zones del Pla.

Municipis del PSM, com Santa Eugènia, apliquen una rebaixa del 50% de l'IBI als immobles que apliquin estalvi energètic. Aplicació d'incentius.

D'altra banda, s'ha de tenir en compte la situació de Palma: EMAYA té superàvit econòmic en la seva gestió però les pèrdues d'aigua de la xarxa per fuites suposa un percentatge molt elevat, així doncs, tenim una empresa que obté beneficis econòmics però no inverteix en la xarxa de distribució d'aigua i s'han hagut de posar en marxa solucions que provoquen problemes a altres municipis per transvassaments. Per això el PSM presentarà una moció als ajuntament de Mallorca on hi té representació per tal de reconduir aquesta situació .

Per a més informació: Bàrbara Bujosa: 627 47 58 26

Es cafè

Plaça des Pou, 17
Tfn: 971525671
07519 - Maria de la Salut
Dilluns Tancat

Tapes, paelles i menjars per encàrrec

IMMOBILIÀRIC
LLUC MATAS

"Venga a descubrir un paraíso"
Kommen sie, linden sie Ihr paradis

Plaça des Pou, 17
07519 Maria de la Salut (Mallorca)

Tel. 971 52 50 70
Fax 971 52 57 73
Mòbil 679 90 57 94

EL CONSELL DE MALLORCA PRESENTA A LA PREMSA EL PLA D'OBRES I SERVEIS

El Consell de Mallorca, a través del Pla d'Obres i Serveis del 2006, subvencionarà la millora dels carrerons de Sa Raval i de l'inici del Carrer Major. Així ho manifestà la consellera del departament de Cooperació Local del Consell de Mallorca, Catalina Julve, en el transcurs d'un dinar que tingué lloc a Inca, el passat 16 de març.

El pressupost d'aquesta obra puja a 42.036,36 • i el Consell n'aportarà 33.629,09 •. L'any passat el Consell subvencionà l'asfaltat dels camins de Son Niell i Es Rafal Nou.

La consellera Julve manifestà que de cada vegada es van fent menys obres hidràuliques i més obres socio-culturals i esportives. Es tracta d'obres diverses com escoletes infantils (de 0 a 3 anys), edificis polivalents i la rehabilitació de cases consistorials.

El Pla d'Obres i Serveis de 2006 va ser aprovat en el ple de març del Departament de Cooperació Local i inclou 133 obres de les quals 55 seran obres noves. En total s'invertiran 17 milions d'euros a 53 municipis que sol·licitaren ajudes al Consell de Mallorca.

Els ajuntaments poden presentar fins a 5 obres i després el Consell de Mallorca prioritza. El Departament de Cooperació Local disposa d'un pressupost que permet subvencionar la majoria d'infrastructures locals, sobretot dels municipis més petits i que no disposen de pressupostos elevats.

ARTUR I MERLÍ i l'estrena de *GIMNÈSIA* protagonistes al Teatre de Petra.

Després d'un començament d'activitats i programació amb una excel·lent assistència de públic a tots els actes, es tancarà el dia 1 d'abril el cicle de concerts de l'Escola Municipal de Música, a les 19 h.

El mes d'abril continuarà amb teatre familiar, **Artur i Merlí (8 d'abril, 18 h),** la producció del premi Guillem d'Efak de textos teatrals, un gran èxit de la Fira de Teatre Infantil i Juvenil de Vilafranca, que conta la història d'un nin, a les portes de l'adolescència, que fuig de ca seva després d'un desencontre amb els seus pares. Es refugia en un teatre abandonat on apareix un home, un sense-sostre. Aquest serà el principi d'una aventura marcada per la presència d'un llibre: *La història del Rei Artur i els cavallers de la Taula Rodona*. Patrocina aquest espectacle la ***Gravera de Son Xibel·lí.***

El grup d'actors i actrius que participaren a l'espectacle que estrenà el Teatre de Petra el passat mes de desembre s'han engrescat amb el teatre, i presenten l'espectacle **Gimnèsia,** amb direcció de Jaume Gayà, els dies **21, 22 i 23 d'abril a les 21 h.** L'entusiame i la dedicació que han posat tots els participants en aquest projecte, bé mereix el suport del públic.

El **Maig Musical,** ben arrelat a la població, estrenarà enguany l'espai del teatre amb la **Trobada de Bandes de Música (6 de maig, 20 h),** que reunirà les bandes de Petra, Son Rapinya i L'Almudaina (Palma). El **concert de piano de Miquel Estelrich (13 de maig, 21 h).** La presentació del nou CD de **Cris Juanico (20 de maig, 22 h).** El **concert de la coral Cor Studium,** amb direcció de Carles Ponsetí **(21 de maig, 21 h).** I la dansa la posarà el **Ballet del Conservatori Professional de Palma (27 de maig, 21 h).** Patrocina el maig musical ***Trossos de marès SL*** i el ***Consell de Mallorca.***

El telèfon de reserves d'entrades és el 971 56 18 96.

ANAR L'ULL AL BOU AMB L'ELA *XXXII*

DEDICATÒRIA

Els proverbis burundesos, com hem pogut comprovar al llarg d'aquesta sèrie són força curiosOs, i de vegades plens de raó.

Llegeixin sinó, que li van contar al bon oncle de na **Caty**, el missioner **Miquel Parets i Serra**, i que fa referència a l'esser humà i a la família.

"L'esser humà ha de ser tres coses. Sense una d'elles deixaria de ser humà. Les tres coses són aquestes: ha de ser cos, com la pell de plàtan; el fruit que deu portar dedins és paternitat, maternitat i filiació; i ha de tenir el gust de l'amor.

I aquest ser pare i mare, fill i amor és ser família.

Per això diem que l'esser humà és família ... Vegem idò un pic més: no seríem éssers humans si sols fóssim aparença.

Un pobre ésser humà que no té res de paternitat dins o res de maternitat, com li hem de dir, ni tan sols, ésser humà?

Els nostres padrins ja ho van establir: "L'ésser humà no és la seva llança". Vostès saben el proverbi. Vol dir això: ja pot tenir una llança xamosa, llarga i afilada; però si el que la porta no és pare, mare, fill... és a dir pare i mare dels que li demanen ajut i consell; si no és un bon fill que entén als fills seus i als dels demés, bé pot tenir molta llança, però no té ésser humà".

DAIXA-DAIXO AMB NA CATY PER BURUNDI . "LA CERVESA DE PLÀTAN, LA CERVESA DE DÉU"

En aquesta penúltima entrega de la sèrie que ha recreat els últims mesos, el viatge que na **Caty** realitzà l'any 1991 per terres burundeses, recordarem les paraules de la nostra etxerevida al·lota:

"El que vos podeu trobar pel carrer són ninets que per dues pessetes duen a passejar les vaques dels majors, de la gent important: els tutsi.

Mentre l'home passeja amb bicicleta, la seva dona fa feina al camp.

Un dia de festa va ser el bateig de 59 ninets. Les nines ballaven dins l'església el ball de la llibertat.

Un infant ja no va poder aguantar més sense menjar, i no li va importar si estava dins l'església.

En haver acabat la festa, tots anàrem a beure cervesa, feta d'ells mateixos, de plàtan, de pinya i de soia.

Aquesta fruita la fan fermentar i després la beuen. La de soia és l'única cervesa que poden prendre les dones".

Tanmateix com ens diu na **Caty**, la cervesa de plàtan és una beguda de gran importància a Burundi, que Es troba

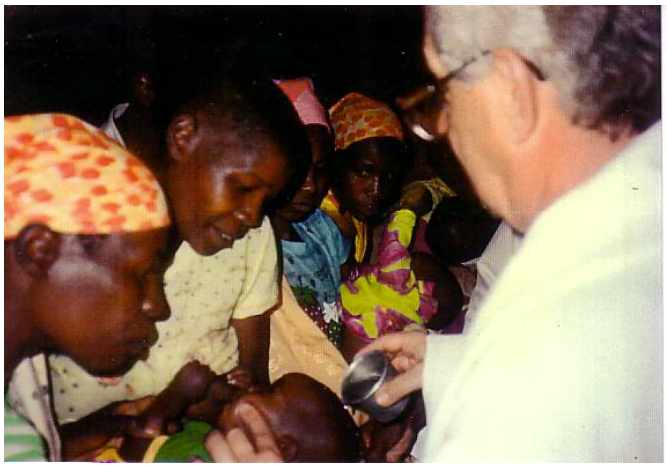

present de forma molt freqüent en la vida dels burundesos. I sobretot amb la seva particular relació amb **Déu**.

Mossèn **Miquel**, l'oncle missioner de na **Caty**, ens ho corrobora en el seu llibre "**Los pobres nos evangelizan**" tot dient: "L'olla de cervesa és signe de vida i d'esperança, malgrat tots els problemes i dificultats".

Sempre enriola veure "processons" de cerveses, olles coronades amb una espècie de garlandes de fulles verdes del mateix plataner, que ventolegen al compàs dels passos d'uns homes ben erts, que les presumeixen sobre els caps...

Són cerveses que van al pujol d'algú per celebrar la vida: la que arriba (naixement) o la que se'n va anar... Tota la vida Rundí passa per la cervesa dels platanars. Com la seva pròpia vida que surt dels platanars i que ells ens conten així:

"Tanmateix l'esser humà es pot comparar a la cervesa. I per molts motius: perquè és el que més ens uneix, i és el que millor manifesta el que portem dedins.

Diem que el que hi ha en el fons de l'olla és allò que l'esser humà té en el seu ventre. **Déu** ens ho ha donat per endolcir la nostra vida, de la mateixa manera que **Déu** ens ha fet éssers humans per endolcir la nostra vida."

"A mi em recorda –comenta un altre- la primera pàgina de la Bíblia, quan **Déu**, de la primera cervesa que fou Adam, va formar la primera dona, millor cervesa de **Déu** encara. (Tots van somriure la idea)

Adam vivia amb tots els animals, els havia donat el seu nom; però no se sentia acompanyat, no s'animava a viure amb ells sols...

I Adam contempla l'altra cervesa, Eva, ben rodoneta, i salta de gaubança".

"Tota cervesa és perquè ens estimem, ens perdonem, per poder viure en pau. Per això ens ha fet el senyor a nosaltres les seves "cerveses". I necessitem moltes cerveses perquè una no fa festa.

Així els éssers humans necessiten ser molts per fer

família, poble.

Així com un sol plàtan no fa platanar, així un sol ser humà no faria poble...”

“Els plàtans i l’aigua són el pare i la mare de la cervesa que compartim. I la cervesa és per tant, el fill.

I el fill ens fa sentir l’amor que tots ens tenim. El mateix amor amb què l’hem preparat”.

De totes les necessitats que tenim, la primera i principal és la cervesa. Sense una cervesa com demanaríem terra per sembrar? Com demanaríem una paraula per poder viure-amb? Com ens perdonaríem quan hem trencat aquesta cervesa de **Déu**, que som nosaltres, i hem vessat pel trespol tota la paternitat, tota la filiació, tot l’amor que **Déu** havia posat en nosaltres?

Déu ens ha creat cerveses plenes de paternitat, d’amor, de filiació perquè el nostre món sigui una festa, en què ho compartim tot com germans i perquè la paternitat que portem dedins, la filiació i l’amor, ens porti a canviar el nostre món”.

“**Déu** mateix és la millor de les cerveses. Ara ho podem dir sense por a equivocar-nos, perquè ens ho ha dit **Jesús**.

Idò sí, **Jesús** ens ha fet saber que **Déu**, els seu Pare, és la millor de les cerveses, plena de paternitat, el seu **ABBA**, el seu Pare bo; plena de filiació (hi pot haver fill millor que **Jesús**?) i plena d’amor, l’Esperit Sant...

I ara comprenc millor el que tantes vegades hem comentat que **Déu** ens ha fet a la seva semblança, cerveses plenes també de paternitat i d’amor, i vol que siguem com ell.

Déu és com nosaltres, s’alegra com nosaltres quan veiem que els nostres fillets se’ns pareixen, plens de paternitat, de filiació i d’amor. I tots ho portem dins i hem de compartir-ho amb els demés”.

“A mi em fa la impressió que **Jesús** va pensar en aquest nostre títol quan es va fer la nostra Eucaristia. Perquè el preguem, perquè el bevem. Què xamós si per nosaltres, en lloc del suc del raïm que no tenim, fos el suc de plàtans!

Bevedors de Cervesa.

Per als comuners del temps de **Jesús** el cep significava per ells el que per nosaltres els plàtans, i per això podem dir amb més veritat, que **Jesús** és la nostra cervesa, la millor, la d’arrabassar la llança, perquè anem a tot el món a anunciar que **Jesús** és l’ésser humà per excel·lència, el més home entre tots els homes. I perquè donem per totes parts el seu bon olor.

Nosaltres, en les nostres festes, compartim les nostres cerveses per celebrar la nostra vida de cada dia. **Jesús** ha volgut ser cervesa de **Déu** en l’Eucaristia perquè cada pic que ho celebrem “anunciem la seva mort, proclamem la seva resurrecció, mentre esperem la seva tornada”

Jesucrist amb la seva mort i amb la seva resurrecció és quan millor ens prova tota la paternitat que porta dins, tota la que nosaltres també ens emplenem d’aquesta mateixa essència, - ferment de paternitat, de filiació i d’amor que portem dedins, perquè també som **CERVESES DE DÉU** –“

I bé amics lectors, fins aquí hem pogut comprovar la particular i curiosa visió que els burundesos tenen de Déu mitjançant la seva **CERVESA DE PLÀTAN**, la seva **CERVESA DE DÉU**.

Miquel Jordan i Ronsano

AJUDA DES D'EIVISSA

Benvolguts amics i amigues.

Igual no us toca, allò que es diu, de prop, però us agrairia molt, si podeu i voleu, respondre a aquesta crida. Ens volen desfer Eivissa, i tot per diners. Volen fer una autopista a sa nostra illa quan realment no fa cap falta.

L’unic que es pot aconseguir és que augmentin els accidents de trànsit i les morts. De punta a punta hi ha uns 41 Km de distància.

Per a fer l’autopista volen desfer cases, terrenys, llocs de treball, natura... Res d’això és important per a ells. La vida, els sentiments de la gent tant se’ls en dóna, si a canvi hi poden guanyar alguna cosa...

Si haguéssiu vist la gent; joves, vells i no tan vells, regalimant llàgrimes de ràbia i impotència, de tristor, de dolor... Gent que deixa de dormir per fer relleus per poder vetllar per allò que tant estimen: la casa on han nascut i crescut, la terra, l’Illa... La natura, sentiments, arrels... ens ho estan arrencant i esmicolant.

Ha arribat un límit i la gent d’Eivissa diem finalment PROU i us agrairíem, companys i companyes, si ens podeu ajudar en aquesta lluita. Gràcies de tot cor!

COMISSIÓ DE PETICIONS DEL PARLAMENT EUROPEU

Des de la Plataforma Antiautopista us animam a enviar un escrit a la Comissió de Peticions de la Unió Europea.

Per a fer-ho heu d’anar a la pàgina següent:
http://www.europarl.eu.int/parliament/public/petition/submit.do?language=ES

ELS ERRORS DELS POLÍTICS ELS PAGAM TOTS

Moltes han estat les veus que aquests dies s'han escoltat en relació a aquesta autovia INCA – MANACOR. Pareix, ara, que ningú la volia, però voldria recordar a aquests, que ens tractaven de beneits, quatre moixos que fan renou, ... A Maria el dia de la fira el mes de setembre del 2003, aprofitant una taula del GOB, ens disposàrem a recollir firmes, n'arreplegàrem molts de centenars, però també hi va haver insults cap a la meva persona: "mentre n'hi hagi de pardals com tu, estarem ben arreglats", "no facis més de pardal". Continuàrem la nostra tasca començada, anant a reunions i més reunions, manifestacions, trobades als pobles de veïnat, marxes amb bicicletes, recollint firmes i informant de les al·legacions... sempre dins la PLATAFORMA AUTOVIA NO, que es va posar al front de tot el que es feia.

La plataforma AUTOVIA NO, es va mobilitzar com mai havia succeït. Va presentar 13.000 al·legacions al Pla de Carreteres, més de 23.000 firmes contra l'Autovia INCA MANACOR. El Consell Insular, presidit per M. Antònia Munar (UM), batlessa de Costitx, va fer cas omís.

La Conselleria d'Obres Públiques, aprovà inicialment el projecte de autovia Inca-Manacor, i de res serviren las firmes contra el projecte.

Durant aquest temps, finals del 2003, inicis 2004, els Ajuntaments de Maria i Sineu (PP i UM), Petra (PSM) ja havia rebutjat aquest projecte. Ens fan creure que estan en contra, però com que comanden els de Palma, no es volem posar malament amb el partit.

I a Costitx, què en direm de la Batlessa. Vergonyós el succeït al Ple de l'Ajuntament, cridaren la Guàrdia Civil, 14 persones foren multades, per defensar un tros de terra.... per oposar-se a aquesta burrada de consum de territori.

I el d'Ariany?? Què hi diu ara?? Tampoc la vol....

Ni el Govern ni el Consell, feren cas de ningú. Record escrits del Col·legi d'Arquitectes, dels Enginyers de Camins, i, no parlem dels escrits a la premsa, editorials, cartes publicades als diaris. Conserv tot aquesta documentació i es increïble tot el que es va fer. Tots aquells que hi participàrem, mai podrem oblidar la gran concentració a Palma el 14 de febrer, que amb el lema " QUI ESTIMA MALLORCA, NO LA DESTRUIX"

Es concentraren 50.000 persones. Davant d'això una perla d'una política "els mateixos de sempre".

Quants de milions s'hi han gastat de llavors ençà amb aquest projecte?

Qui tornarà els doblers de les multes de Costitx.

Després de tot això... ara resulta que l'autovia INCA MANACOR, és innecessària.

Un record per tots aquells de Campanet que estan sofrint la barbàrie de la destrucció dels envoltants del seu municipi.

Per acabar, esper que no véngui qualque capritxós, que "necessiti" fer aquesta faraònica obra.

Josep Ferriol / Maria de la Salut/ abril 2006

Restaurant - Celler
CA 'S PADRI TONI
BATEJOS - COMUNIONS
C/ Villalonga, 9 ☎ 971 85 80 16
Maria de la Salut (Mallorca)
Dilluns tancat excepte festius

Perruquería
Rinxols
Home i Dona
C/ Carreró Menut, 18 (Son Puig) Tel. 971 52 50 51
07519 - María de la Salut

1a SORTIDA CICLOTURISTA DE S'INSTITUT

El darrer dissabte de març, dia 25, al matí, s'organitzà la 1a Sortida Cicloturista de s'Institut. Aquest organisme fou l'organitzador de l'esdeveniment que si hem de ser sincers no despertà massa interès entre els mariers, ja que no arribaren ni a la desena els mariandos que hi prengueren part. Una llàstima que una festa del pedal com aquesta, en un poble com el nostre amb una gran afecció per la bicicleta, comptàs amb tan pocs participants. Els infants mariers, els autèntics protagonistes de la festa, es podien comptar amb els dits d'una mà, mentre que els sineuers eren un poc més nombrosos. Tot i això, una seixantena de participants són molt pocs per a una moguda d'aquestes. La caravana de cotxes i camions que seguien la bicicletada era superior als mateixos ciclistes, els quals partiren de Sineu, enfilaren cap a Maria i tornaren al punt de partida. A Maria, berenaren i es va fer un sorteig de material esportiu entre tots els participants. A la tornada a Sineu reberen un obsequi per la seva participació.

L'acte comptà amb la presència del director de S'Institut, Antoni Serra i dels batles de les dues localitats afectades, Sineu i Maria.

CAMPIONAT NACIONAL DE SELECCIONS AUTONÒMIQUES SUB-14.

Després del bon paper que feu la selecció balear sub-14, en la primera fase guanyant els dos partits que disputà a les seleccions d'Extremadura i Ceuta, en la segona fase, disputada a València els passats dies 17 i 18 de març, no pogueren passar de l'empat a zero amb les seleccions de València i de Múrcia. Es classificà per a la següent fase, la selecció valenciana que guanyà 6 a 1 a la murciana. Just ens queda donar l'enhorbona als tres jugadors de Maria que participaren en aquests campionat, en Miquel Mas, en Mateu Català i en Gabriel Company, (en la foto junt amb Miquel Joan Company), que no perderen cap dels quatre partits disputats.

MARIA, ESCENARI D'UNA PROVA DE LA COPA D'ESPANYA DE TRIAL DE CLÀSSIQUES

El Moto Club Cop de Gas, va ser l'organitzador de la primera prova vàlida per a la Copa d'Espanya de Trial de clàssiques i la segona puntuable per al Campionat regional.

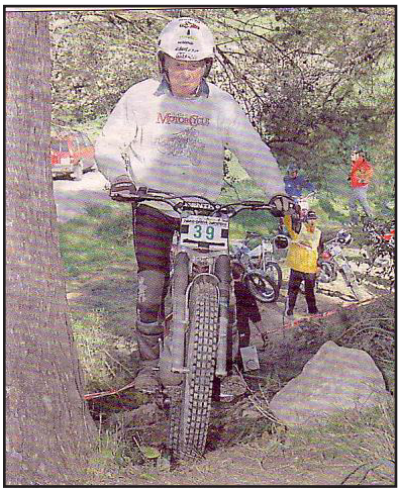

Entre els participants l'organització destacà la presència del veterà britànic Mick Andrews , un veterà que encara demostrà bones formes i que fou el protagonista d'una xerrada el dissabte el capvespre, que reuní un bon nombre d'afeccionats a l'esport de les dues rodes.

L'organització dissenyà un totals de dotze zones a espais diferents, dins el poble i fora poble, que posaren a prova aquestes motos veteranes i els seus pilots.

La prova Pre-72 va veure la victòria del català Joan Figols, que va haver de fer un recorregut net per imposar-se al veterà Andrews, el qual tocà una vegada amb el peu a terra.

Les altres proves varen veures les victòries de Lluís Galbany en Pre-77, de José Manuel Jiménez, en trialers, d'Alfredo Gómez en màsters i de Lluís Díaz en experts.. Pel que fa al campionat de Balears, quedaren en primer lloc a les diferents categories: Tolo Nadal, Miguen Angel Jaume, Jaume Rosselló i Andreu Oliver.

Enhorabona al Moto Club Cop de Gas, per l'excel·lent organització que animà el segon cap de setmana del mes de març.

xarxa
centres educatius solidaris

Acord de col·laboració en el marc del programa:
XARXA DE CENTRES EDUCATIUS SOLIDARIS
del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació

El centre educatiu **CP ANTONI MONJO**, representat pel seu director, Magí Ferriol Bauzà, i el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, representat pel seu president, Bernardí Coll Martorell, conscients que l'àmbit escolar és el lloc idoni per dotar l'alumnat dels valors de la solidaritat, i entenent que aquesta ha de tractar-se de manera continuada, acorden establir aquest acord en el qual s'assumeixen els següents compromisos:

El centre escolar ANTONI MONJO es compromet a:

- Crear al centre una comissió solidària encarregada de planificar les actuacions en matèria d'educació i cooperació per al desenvolupament, i assignar un responsable que serà l'interlocutor amb el Fons.
- Incloure al projecte curricular del centre l'educació per al desenvolupament, mitjançant els materials i activitats facilitats pel Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.
- Realitzar, almenys, una activitat anual i destinar els ingressos al projecte de cooperació que elegeixi el centre educatiu, d'entre els projectes que l'assemblea anual del Fons Mallorquí, n'hagi aprovat el finançament.

El Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació es compromet a:

- Aportar els materials educatius i activitats complementàries de que disposa, i que el centre sol·liciti.
- Ajudar tècnicament a la realització d'activitats encaminades a donar a conèixer el projecte consignat.
- Informar els responsables del centre educatiu, sempre que aquests ho sol·licitin, del desenvolupament dels projectes finançats amb llurs recursos.

La **durada d'aquest acord és del curs escolar corresponent a la data de signatura de l'acord**, i es prorrogarà anualment, llevat que una de les parts no desitgi continuar. En aquest cas, la part interessada en rescindir-lo ho comunicarà a l'altra dos mesos abans de finalitzar el curs escolar vigent.

I com a prova de conformitat amb tot allò expressat anteriorment, subscriuen aquest acord, a Maria de la Salut, el 8 de febrer de dos mil sis.

De part del centre escolar

Sr. Magí Ferriol Bauzà
Directora

De part del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació

Sr. Bernardí Coll Martorell
President